

ΑΥΡΙΟ ΣΑΒΒΑΤΟ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

ΤΟ ΒΗΜΑ
ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Η ΕΛΛΑΔΑ σε 40+1 χάρτες

ΓΑΙΟΡΑΜΑ

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.: ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΨΥΧΑΡΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ Έτος ίδρύσεως 1922 Έτος ΠΒ: Αριθ. 13856 • Τιμή: € 1,00 • ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2003 • Ησίου προφήτου, Χριστοφορού μ. • Ανοτάλι 06 20 • Δυσπ 20 23 Πρώτο τέταρτο
© ΤΟ ΒΗΜΑ Εκδίδεται από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη Α.Ε. Κεντρικό γραφείο: Χρήστου Λαδά 3, 102 37 Αθήνα ☎ 210-33.33.555 E-Mail: tovima@doinet.gr Internet: <http://tovima.doinet.gr>

Οι βιταμίνες μπορούν να κάνουν κακό στην υγεία! Προσοχή στην αλόγιστη χρήση τους, προειδοποιούν βρετανοί επιστήμονες

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ Α5-6

Μετά τον ενδοκομματικό σάλο η κυβέρνηση ανέκρουσε πρύμναν...
Τι κρύβει η «βόμβα Κοσμίδη»
Παρασκηνιακά παιχνίδια στο ΠαΣοΚ
Εντονες αντιδράσεις από υπουργούς και βουλευτές

Η ΔΗΜΟΣΙΑ παρέμβαση του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σωκράτη Κοσμίδη προσέθεσε μία ακόμη παράμετρο στο ενδοκυβερνητικό και εσωκομματικό παρασκηνίο των ημερών. Ενώ χθες επισήμως η κυβέρνηση κατέβαλε επίσημη προσπάθεια να την αποσυνδέσει από τους σχεδιασμούς του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη. Ωστόσο η παρουσία συγκεκριμένων κυβερνητικών στελεχών στην εκδήλωση όπου μίλησε ο κ. Κοσμίδης και το γεγονός ότι τη διοργάνωσε ο ίδιος από τον κ. Σημίτη - ΟΠΕΚ έδωσαν λαβή για ποιόκτες ερμηνείες της πρωτοβουλίας του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου. Μολονότι οι απόψεις που διατύπωσε ο κ. Κοσμίδης είναι παλαιές και απέτυχαν και επανόληψη αντικείμενο αρθρογραφίας του ίδιου αλλά και άξονα των εισηγήσεών του προς τον Πρωθυπουργό, η ολοκληρωμένη διατύπωσή τους τη δεδομένη χρονική στιγμή εκλαμβάνεται και ως έμμεση άσκηση πίεσεων προς το Μέγαρο Μαξίμου για την ανάληψη πρωτοβουλιών με συγκεκριμένο περιεχόμενο. Από αυτή την άποψη η «βόμβα Κοσμίδη» δεν θεωρείται τυχαία και άσχετη με τις παρασκηνιακές διεργασίες στο ΠαΣοΚ.

ΣΕΛΙΔΕΣ Α3-4

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Τι κρύβει η χθεσινή «βόμβα Κοσμιδη»

Μετά τον ενδοκομματικό σάλο η κυβέρνηση ανέκρουσε πρύμναν...

Μια ακόμη παράμετρο στο ενδοκυβερνητικό και εσωκομματικό παρασκήνιο των ημερών προσέθεσε η δημόσια παρέμβαση του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμιδη, Υπουργού και κομματικά στελέχη επιχειρήσαν να αποκωδικοποιήσουν το περιεχόμενο των προτάσεων που κατετέθησαν, ενώ επι-

σήμως η κυβέρνηση κατέβαλε επίμονη προσπάθεια να τις αποσυνδέσει από τους σχεδιασμούς του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη. Ωστόσο, η παρουσία συγκεκριμένων κυβερνητικών στελεχών στην εκδήλωση, στην οποία μίλησε ο κ. Κοσμιδης, και το γεγονός ότι τη διοργάνωσε ο ίδιος από τον κ. Σημίτη -

ΟΠΕΚ «νομιμοποιούν», σύμφωνα με κομματικούς παράγοντες, την «κίνηση» του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου και υποδηλώνουν την απόπειρα της ηγεσίας του ΠαΣοΚ να καταγραφούν οι αντιδράσεις εν όψει των πρωτοβουλιών που θα αναλάβει τον Ιούλιο ο Πρωθυπουργός.

ΣΥΜΦΩΝΑ με τους ίδιους παράγοντες, το Μέγαρο Μαξίμου τελούσε εν γνώσει του περιεχομένου της ομιλίας του κ. Κοσμιδη, δεν είχε ωστόσο προβλέψει την ευρύτατη δημοσιότητα που θα έπαιρνε και τις αντιδράσεις που θα προκαλούσε η ερμηνεία του περιεχομένου της ως προαγγελία των αποφάσεων του Πρωθυπουργού. Οι ίδιοι αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην παρουσία των υπουργών Οικονομίας κ. Ν. Χριστοδουλάκη και Δημοσίας Τάξεως κ. Μιχ. Χρυσόχοιδη στη συγκεκριμένη εκδήλωση, δεδομένου ότι ανήκουν στους πλέον στενούς συνεργάτες και συχνούς συνομιλητές του Πρωθυπουργού, ενώ είναι κοινό μυστικό ότι τους χωρίζουν πολλά με έναν άλλον κύκλο συνεργατών του κ. Σημίτη, ορισμένοι εκ των οποίων βρίσκονται στη δίνη του κυκλώνα του τελευταίου διάστημα.

«Επανάληψις»

Από όλες τις πλευρές υπενθυμίζεται ότι οι απόψεις του διατύπωνε ο κ. Κοσμιδης είναι παλαιές και απειλήσαν κατ' επανάληψη αντικείμενο αρθρογραφίας του ίδιου αλλά και δόξα των εισηγμένων του προς τον Πρωθυπουργό. Ωστόσο, η ολοκληρωμένη διατύπωσή τους τη δεδομένη στιγμή εκλαμβάνεται και ως έμμεση άσκηση πίεσης προς το Μέγαρο Μαξίμου για την ανάληψη πρωτοβουλιών με συγκεκριμένο περιεχόμενο, ώστε να αποκλεισθούν ορισμένα στελέχη από τους σχεδιασμούς του Πρωθυπουργού και να ενισχυθεί ο ρόλος άλλων στελεχών που κινούνται στην πύρνα του «εκσυγχρονιστικού εγχειρήματος» και εκ παραλλήλου διατηρούν αλώβητη την εικόνα τους.

Από αυτήν την άποψη η «βόμβα Κοσμιδη» δεν ήταν τυχαία και άσχετη με τις παρασκηνιακές διεργασίες των ημερών, αντιθέτως, σύμφωνα με ερμηνείες στελεχών

Στην Πολωνία ο κ. Σημίτης

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ κ. Σημίτης δεν τοποθετήθηκε μόνο διά του κ. Τ. Χτύρη για το θέμα των διώξεων Κοσμιδη αλλά και ως προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αποστασιοποιήθηκε με τις χθεσινές του δηλώσεις από τις επικρίσεις που διατυπώθηκαν τις προηγούμενες ημέρες εις βάρος της Πολωνίας, επειδή ανέλαβε τη διοίκηση μιας από τις τρεις ζώνες στο Ιράκ. «Κατά την άποψή μου αυτοί που πήραν μέρος στον πόλεμο πρέπει να μεριμνήσουν για την ασφάλεια και την ειρήνη στο Ιράκ» και «να προετοιμάσουν τις συνθήκες για την ανοικοδόμηση της χώρας» τόνισε ο κ. Σημίτης, όταν ρωτήθηκε για τη θέση της προεδρίας στο θέμα αυτό. Ο Πρωθυπουργός τόνισε επίσης για άλλη μία φορά ότι τον κεντρικό ρόλο στην ανοικοδόμηση του Ιράκ «πρέπει να τον έχει ο ΟΗΕ, γιατί αυτό θα διασφαλίσει με τον καλύτερο τρόπο, από οποιαδήποτε άλλη λύση, την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής».

Χθες ο κ. Σημίτης επισκέφθηκε τη Βαρσοβία, στο πλαίσιο του «γύρου των πρωτευουσών που πραγματοποιεί, εν όψει της Συνόδου Κορυφής της Θεσσαλονίκης», όπου συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό της χώρας κ. Λέζεκ Μίλερ (βεδία στη φωτογραφία).

επιχείρησε να τις επηρεάσει. Παρότι βουλευτές και υπουργοί αιφνιδιάστηκαν, πολλοί εξέλαβαν ότι -λόγω συγκυρίας και εν όψει ανασημασίωσης - εξέφραζε και τον

κ. Κ. Σημίτη. Οι αντιδράσεις, που προκλήθηκαν, έφθασαν σύντομα στη Βαρσοβία όπου βρισκόταν ο Πρωθυπουργός και η εντολή του ήταν να αποσυνδεθούν οι πρωτα-

σεις του κ. Κοσμιδη από τις επικριμένες αποφάσεις του Ιουλίου. Επ' αυτού έλαβε τις απαραίτητες οδηγίες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Χ. Πρωτόπαπας από

τον ίδιο τον κ. Σημίτη με τον οποίον επικοινωνήσε χθες στις 10.00 το πρωί. Ο Πρωθυπουργός ήδη γνώριζε το κλίμα που δημιουργήθηκε, αφού πριν από τον υπουργό Τύπου του είχε τηλεφωνήσει, σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Κοσμιδης και τον είχε ενημερώσει. Η εντολή του κ. Σημίτη ήταν ρητή και κατηγορηματική: να τονιστεί ότι είναι προσωπικές απόψεις οι οποίες συμβάλλουν στον γενικότερο προβληματισμό για τις θεσμικές μεταρρυθμίσεις της επόμενης τετραετίας, αλλά δεν αποτελούν προαναγγελία κινήσεων του ίδιου. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο κ. Πρωτόπαπας προσήλθε στο press room και διερωτήθηκε: «Γιατί, δηλαδή, κάθε ιδέα, ή πρόβλημα, μπορεί να εκτιμολογείται από στελέχη πρέπει να κρύνεται δεξιά ή αριστερά, και ιδιαίτερα πρέπει να κρύνεται στον Πρωθυπουργό».

«Θεμιστές απόψεις»

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε, επίσης, ότι «οι απόψεις αυτές δεν προαναγγέλλουν καμία απόφαση του Πρωθυπουργού, δεν έχουν σχέση με όποιες επικριμένες αποφάσεις». Και τις ενέταξε στον «γενικότερο προβληματισμό στο ΠαΣοΚ για τις μεγάλες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις της επόμενης τετραετίας». Ενώ επέμεινε ότι «ο Πρωθυπουργός δεν εμπλέκεται» στην υπόθεση αυτή.

Οι απόψεις είναι θεμιστές είτε ο κ. Πρωτόπαπας, αλλά υπάρχει περίπτωση να μην μπορεί να το εμφανίζουμε ότι απηχτεί τις σκέψεις του Πρωθυπουργού για το συγκεκριμένο θέμα, ή ότι προαναγγέλλει αποφάσεις του». Πάντως, προαναγγέλει το άνοιγμα των σχετικών συζητήσεων και, όπως είπε, θα υπάρξουν συναντήσεις του Πρωθυπουργού με τους αρμόδιους υπουργούς.

Τι συζητούσαν οι βουλευτές στους διαδρόμους του Κοινοβουλίου

ΑΝΤΙΚΡΟΤΩΜΕΝΟΣ ήταν οι αντιδράσεις των βουλευτών στις προτάσεις του κ. Κοσμιδη. Ο δεύτερος αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Π. Σγουριδης τόνισε: «Έχει αποτελεσμαθεί η πολιτική ζωή του τόπου. Με τέτοιες αλλαγές μπορούμε να επαναφέρουμε την πολιτική στο προσκήνιο». Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Πρ. Παυλιόπουλος θεωρεί «παράδοξο ότι διατυπώνονται σε παραθεσμικό όργανο του σημερινού εκσυγχρονισμού», ενώ ο κ. Φ. Ιωαννιδης αμφισβήτησε τη νομιμοποίηση ενός συνεργάτη του Πρωθυπουργού να διατυπώνει δημοσίως τέτοιες προτάσεις, αν και όπως είπε πολλές από αυτές θα μπορούσαν να συζητηθούν. Ο κ. Μ. Παπαϊωάννου είπε ότι «δεν ήταν κατάλληλος ο χρόνος» αλλά υποστήριξε ότι «αρκέτις από τις διατυπωθείσες

απόψεις είχε προτείνει ο ίδιος πριν από πολλά χρόνια». «Τα περισσότερα απ' όσα ακούστηκαν είναι προτάσεις της ΝΔ οι οποίες ψηφίστηκαν την άνοιξη του 2000 στο Συνέδριο Θέσεων και Αρχών του κόμματος» ανέφερε ο βουλευτής Επικρατείας της ΝΔ κ. Α. Σπηλιωτόπουλος. «Οι απόψεις του κ. Κοσμιδη είναι διατυπωμένες εδώ και χρόνια και είναι επίκαιρες όσο ποτέ άλλοτε» επισήμανε ο γραμματέας της ΚΟ του ΠαΣοΚ κ. Ν. Λεβιογιάννης.

Αντιθέτως τέσσερα «παλαιά» στελέχη του Κινήματος στο εντευκτήριο της Βουλής έδειξαν ανήσυχια και θεώρησαν τις προτάσεις του κ. Κοσμιδη «παρεπιστικές». Από μερικά βουλευτών υπάρχει η σκέψη να κατατεθεί κείμενο, εν όψει της συνεδρίασης της Κεντρικής Επιτροπής στις 27 του μηνός. Ο πρώ-

τος υπουργός κ. Γ. Αρσένως, μιλώντας με κομματικούς φίλους του, φέρεται να είπε «ότι δεν είναι όλοι συνυπεύθυνοι για το κλίμα που επικράτησε». Τα «πηγάδια» ήταν αρκετά χθες στο καφενείο της Βουλής, ενώ στον πρώτο όροφο του Κοινοβουλίου, λίγα μέτρα από το γραφείο του κ. Κοσμιδη, δύο κορυφαία κομματικά στελέχη του ΠαΣοΚ χαρακτηρίζουν τις απόψεις του γενικού γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου «ανεπίκαιρες».

Το βαρύ κλίμα που επικράτησε μεταξύ των κυβερνητικών βουλευτών έχει συντελέσει να αποδιάρθρωθεί σε μεγάλο βαθμό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του κυβερνώντος κόμματος. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι, προχθές το μεσημέρι, στη συνεδρίαση του Κοινοβουλευτικού Τομέα Εργασίας (ΚΤΕ), παρουσία του υπουργού Τύπου κ. Χρ. Πρωτό-

παπα, συμμετείχαν μόλις έξι-οκτώ βουλευτές, ενώ στην αρχή της συνεδρίασης ήταν μόλις τρεις, ο κ. Λεβιογιάννης, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος κ. Αλ. Ακριβιάκης και ο κ. Γ. Παπαγεωργίου. Ωστόσο, και σε χθεσινό ΚΤΕ για τη δημόσια υγεία, παρουσία του υπουργού Υγείας κ. Κ. Στεφανή, παρευρέθησαν μόλις δέκα βουλευτές. Σε όλα αυτά προστέθηκε χθες, στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμυνας, και η έντονη αντίδραση βουλευτών του ΠαΣοΚ, με «πρωταγωνιστές» τους κκ. Στ. Παπαθεμελιά και Ι. Καψή, οι οποίοι διαφώνησαν για μια κήρυξη συμφωνίας μεταξύ των υπουργείων Αμυνας Ελλάδας και Αλβανίας, κάτι που ανάγκασε τον υπουργό Αμυνας κ. Α. Αποστολιδη να την αποσύρει.

Εντονες αντιδράσεις από υπουργούς και βουλευτές για τις «απόψεις Κοσμίδη»

Ποιοι διαφρονούν στη μείωση του αριθμού των υπουργείων και των γενικών γραμματειών

Τους ασκούς του Αιόλου άνοιξαν οι προτάσεις του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδη για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος, τις οποίες μάλιστα διετύπωσε κατά την απουσία του κ. Κ. Σημίτη, ο οποίος διά στόματος του κ. Τ. Χυτήρη, από τη Βαρσοβία, υπενθύμισε ότι «οι προτάσεις Κοσμίδη ουδώς αφορούν τις πρωτοβουλίες που θα πάρει μετά το τέλος της ελ-

ληνικής προεδρίας ο Πρωθυπουργός». Στην ίδια γραμμή κινήθηκε και ο γραμματέας της ΚΕ του ΠΑΣΟΚ κ. Κ. Λαλιώτης, ο οποίος παρακάλεσε να «αποσυνδεθούν όλες αυτές οι προτάσεις από τις αναμενόμενες πρωθυπουργικές πρωτοβουλίες». Ο κ. Κ. Λαλιώτης διευκρίνισε προς «Το Βήμα» ότι όλες οι προτάσεις στελεχών «καταγράφονται, αξιολογούνται και αξιοποιούνται από το 1984» και έδωσε πα-

ραδείγματα, με τη συγχώνευση στο παρελθόν των υπουργείων Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης και Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού. Πάντως φάνηκε ότι αντιδρά στην κατάργηση ή στη ριζική μείωση του αριθμού των υπουργών και των γενικών γραμματειών, προτεινόμενες ως καλύτερη και λειτουργικότερη λύση αυτή της αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών των υπουργείων.

Πρόβες διαδοχής και ανεφάρμοστες θεωρίες, λέει η Νέα Δημοκρατία

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ του γενικού γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου δεν πέρασαν χθες αιμαρτήριτες ούτε από τη Ρηγίλλιν, αλλά, σύμφωνα με τα στελέχη της αξιωματικής αντιπολίτευσης, δεν αποτελούν παρά μόνο θεωρητική προσέγγιση του θέματος που δεν πρόκειται να εφαρμοστεί από την κυβέρνηση του κ. Κ. Σημίτη.

«Ο κυβερνητικός ανασχηματισμός που έχει προαναγγελθεί θα αποτελεί απή απόδειξη ότι αυτή η κυβέρνηση δεν μπορεί να προχωρήσει σε τέτοιες τολμές» παρατηρούσαν χθες συνεργάτες του κ. Καραμανλή υπενθυμίζοντας ταυτόχρονα ότι και ο κ. Κοσμίδης δεν δικαιούται να τις εκφράζει, καθώς είναι γνωστό ότι επηρεάζει τον Πρωθυπουργό, αλλά την κατάλληλη στιγμή αγνοεί αυτές τις θέσεις και εισαγεί διαγομμένα κυβερνητικά σχήματα που εξυπηρετούν μόνο εσωκομματικές ισορροπίες.

Κορυφαίος παράγοντας της ΝΔ, εξ άλλου, τόνισε χθες στο «Βήμα» ότι οι προτάσεις αυτές, αλλά και η σύνθεση του ακροατηρίου προκτές στην εκδίωξη του ΟΠΕΚ, μαρτυρούν ότι πυρήνας στελεχών του ΠΑΣΟΚ κινείται ήδη με διαθέσεις έναρξης της διαδικασίας διαδοχής, κατακυλώνοντας μάλιστα ένα ιδεολογικό πλαίσιο εκσυγχρονισμού, αλλά και με προθέσεις αυτονομίας από την επίσημη ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. «Είναι κινήσεις που μοιχίζουν τις τελευταίες ημέρες της Πομπήνας» σημειώνει.

Εκτός αυτού, τα στελέχη της αξιωματικής αντιπολίτευσης χαρακτηρίζαν σημαντικές τις χθεσινές δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου, σημειώνοντας πως, όταν η ίδια η κυβέρνηση θεωρεί ότι οι προτάσεις αυτές κατατέθηκαν σε ακατάλληλη στιγμή, είναι σαφές ότι στην κυβέρνηση υπάρχουν σήμερα τουλάχιστον δύο διαφορετικές φωνές.

«Πρέπει να μας προβληματίζει το γεγονός ότι ο γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, ο οποίος μάλιστα δεν έχει καν λαϊκή νομιμοποίηση, ακυρώνει τα όσα έλεγε πρόσφατα ο υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης για τη διάρθρωση του κράτους» σημειώσε ο βουλευτής της ΝΔ κ. Στ. Δήμος.

Πάντως, σε ό, τι αφορά την ουσία των προτάσεων Κοσμίδη, η Ρηγίλλιν δήλωνε απολύτως σύμφωνη, τονίζοντας μάλιστα ότι τα ολιγομελή κυβερνητικά σχήματα αποτελούν παλαιά δέσμευση του κ. Κ. Καραμανλή, ο οποίος προανατολίζεται σε μια κυβέρνηση με 15-18 υπουργούς.

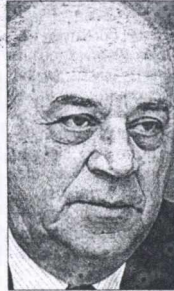
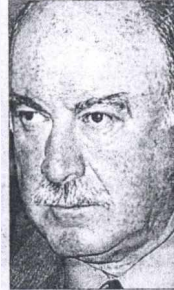
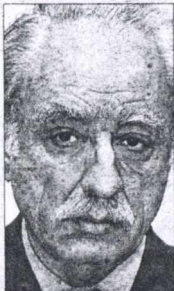
«Είναι προφανές ότι τα πολυπληθή κυβερνητικά σχήματα δεν απηχούν τις απόψεις της ΝΔ για τη δομή της κυβέρνησης» παρατηρούσαν συνεργάτες του προέδρου της ΝΔ, αναγνωρίζοντας πάντως ότι και ο ίδιος, εφόσον κληθεί να σχηματίσει τη δική του κυβέρνηση, θα αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα σχετικά με τον περιορισμό της σύνθεσής της και ταυτόχρονα με την τήρηση των αναγκών, εσωκομματικών και γεωγραφικών, ισορροπιών.

ΕΝΤΟΝΗ ήταν η αντίδραση υπουργών, που πίσω από τις «προτάσεις Κοσμίδη» διέκριναν ότι όχι μόνον αιφνιδιακά καταργούνται τα υπουργεία τους, αλλά καταργούνται και... οι ίδιοι! Η δημοσιότητα που δόθηκε ανάγκασε τον γενικό γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, μία μόλις ώρα μετά την πρωθυπουργική παρέμβαση, να εκδώσει (αν και ως τώρα δεν το συνήθιζε) έγγραφη ανακοίνωση διευκρίνιση, με την οποία, αφού ξεκαθαρίσει ότι οι απόψεις που εξέθεσε είναι «αυστηρά προσωπικές», προσθέτει ότι προορίζονται για την... επόμενη τετραετία.

«Κανένα πρόβλημα δεν υφίσταται με τον κ. Κοσμίδη, ο οποίος εξακολουθεί να περιβάλλεται από την πλήρη εμπιστοσύνη του Πρωθυπουργού» έλεγαν χθες προς «Το Βήμα» στενοί συνεργάτες του κ. Σημίτη και προσέθεταν ότι ήταν εν γνώσει του κ. Σημίτη οι προτάσεις Κοσμίδη από το 1995. Ο Πρωθυπουργός υποχρεώθηκε να επέμβει, λόγω της διάστασης που πήρε το όλο θέμα. Με την παρέμβαση του αυτή ο κ. Σημίτης θέλησε να διαμνύσει στους πάντες ότι «οι είναι ελεύθερος να προχωρήσει σε εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος, με λυμένα τα χέρια» εξήγησε προς «Το Βήμα» και ο κ. Τ. Χυτήρης.

Αυτά δεν αποφόρτησαν το κλίμα, αφού ακόμη και βουλευτές της ΝΔ βρήκαν την ευκαιρία να στραφούν εναντίον του κυβερνώντος κόμματος. Όπως, για παράδειγμα, ο κ. Στ. Δήμος, ο οποίος θεωάρσε ότι η πολιτική παρέμβαση Κοσμίδη στρεφόταν ευθέως εναντίον του υπουργού Δημόσιας Διοίκησης και Αποκεντρωμένης Κ. Κ. Σκανδαλίδη, και δήλωσε: «Αν βρισκόμουν στη θέση του κ. Σκανδαλίδη, θα είχα υποβάλει αμέσως την παραίτησή μου στον Πρωθυπουργό». Αντιθέτως ο κ. Κ. Σκανδαλίδης, όχι μόνο δεν υπέβαλε καμία παραίτηση, αλλά δήλωσε προς «Το Βήμα»: «Γνωρίζω από το 1995 τις απόψεις Κοσμίδη, οι οποίες αποτελούν γενικότερο θέμα συζήτησης».

Για βαρύ πολιτικό κλίμα ομιλεί ο κ. Χρ. Παπουτσής, μέσα στο οποίο «μεγεθύνεται διαρκώς η συνολική αμφισβήτηση του πολιτικού κόσμου». Ο κ. Παπουτσής ζητεί συσπείρωση, ενόψει και έκφραση συνολικής πολιτικής βούλησης από το ΠΑΣΟΚ, λέγοντας ότι είναι απόλυτη ανάγκη να ενισχυθεί η συνοχή της κυβέρνησης. Η κυρία Βάσω Παπανδρέου υπενθύμισε ότι αυτή πρώτη έκανε πράξη τη συγχώνευση υπουργείων, αναγνωρί-

Από αριστερά επάνω οι κκ. Τ. Χυτήρης, Κ. Λαλιώτης, Κ. Σκανδαλίδης και Ι. Παπαντωνίου. Στη μέση από αριστερά οι κκ. Γ. Πασκαλίδης, Στ. Δήμος και Γ. Αναμερτίτης. Κάτω από αριστερά οι κκ. Φ. Ιωαννίδης, Ν. Σηφουνάκης και Χρ. Παπουτσής. Χθες άνοιξε τοποθετήθηκαν στις απόψεις που κατέθεσε ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος

ζοντας παράλληλα ότι «κρειάζεται μια αλλαγή στο κυβερνητικό σχήμα και στη διοικητική δομή της χώρας». Όλα αυτά όμως, έσπευσε να διευκρινίσει, αποτελούν αρμοδιότητες του Πρωθυπουργού.

Αντιθέτως ο κ. Ι. Παπαντωνίου καίρησε τις προτάσεις Κοσμίδη, ανέφερε ότι «συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με δικές μου πολιτικές θέσεις, που είχα εκφράσει πριν από δύο τρία χρόνια», χαρακτηρίζοντάς τις μάλιστα «μαγιά για να προχωρήσει η συζήτηση για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού μας συστήματος».

Υπουργοί και βουλευτές επισκέφθηκαν χθες ή επικείμενα ανα τηλεφωνικά με τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου για να του εκφράσουν την ευαρέσκειά τους αλλά και τις αντιρρήσεις τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι γραμματείς του κ. Κοσμίδη έλεγαν χθες ότι «τα τηλέφωνα στο γραφείο δεν σταμάτησαν ούτε λεπτό».

Οι «θιγόμενοι» από τις προτάσεις Κοσμίδη υπουργοί, αυτοί δηλαδή που διαπίστωσαν ότι τα υπουργεία τους καταργούνται ή συγχωνεύονται με άλλα υπουργεία, έδωσαν διαστάσεις στο θέμα. Ο κ. Γ. Πασκαλίδης, υπουργός Μακεδονίας-Θράκης, για παράδειγμα, είπε προς «Το Βήμα» ότι «ο Πρωθυπουργός είναι αυτός που δημιουργεί ή καταργεί υπουργεία», ενώ εντονότερα από όλους ανέτρεξε ο υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας κ. Γ. Αναμερτίτης: «Και γιατί να καταργηθεί το υπουργείο; Πέρσι εισέρευσαν 8,5 δισ. ευρώ, έναντι 9,5 δισ. ευρώ που εισέρευσαν από τον τουρισμό. Και αν καταργηθεί το υπουργείο, αλήθεια ποιο υπουργείο θα έχει την ευθύνη των λιμένων, των θαλάσσιων συνόρων της Ευρώπης; Όλα αυτά δεν γίνονται».

Παρόμοια αντίδραση υπήρξε και από τον υπουργό Αιγαίου κ. Ν. Σηφουνάκη, ο οποίος αφού δήλωσε με νόημα προς «Το Βήμα» ότι «η πολιτική είναι η τέ-

χνη του εφικτού», υπεραμύνθηκε ότι τις συγχωνεύσεις ή τις μειώσεις του αριθμού των υπουργείων, αλλά της κατάτησής τους σε κάθε περιφέρεια και της σύλησης του αριθμού τους. Κατά τον υπουργό Αιγαίου, τα τελευταία χρόνια το υπουργείο του εξέδωσε περισσότερα από 40 διατάγματα για την αρχιτεκτονική κληρονομιά των νησιών, άρκως απαραίτητα για να διατηρήσουν τα νησιά τον αρχιτεκτονικό, παραδοσιακό τους χαρακτήρα, σε αντίθεση με το «κερραυνοειδές ΠΕΧΩΔΕ».

Υπήρξε και μία άλλη αντίδραση, όχι όμως επί της ουσίας, αλλά τύπου. Ο κ. Φ. Ιωαννίδης, βουλευτής Λασιθίου του ΠΑΣΟΚ, διαμαρτυρήθηκε επειδή «ήμεσος συνεργάτης του Πρωθυπουργού διατυπώνει δημόσια απόψεις επί πολιτικών ιδιαιτερά θεμάτων», ζητώντας παράλληλα ο εκσυγχρονισμός να αρχίσει πρώτα από το κόμμα.

Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Το ΠαΣοΚ, η κυβέρνηση και ο ΟΠΕΚ

Ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου και ο γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝ ΟΙ ΙΔΕΕΣ που διετύπωσε δημοσίως ο κ. Σ. Κοσμίδης απηχούν – έστω εν μέρει – τις σκέψεις του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη, έχει ασφαλώς τη σημασία του, εν όψει μάλιστα αποστάσεων που έχουν προαναγγελθεί ως σημαντικές για τις εξελίξεις. Ωστόσο, ανεξάρτητα από την ουσία των «ιδεών Κοσμίδη» και από τη σκοπιμότητα που ενδεχομένως εξυπηρετούν τη δεδομένη χρονική στιγμή, εκ παραλλήλου προσέφεραν μια ισχυρή απόδειξη για το τι είναι και πώς λειτουργεί σήμερα το ΠαΣοΚ. Δεν είναι τίποτε και δεν λειτουργεί!

Πιο απλά, το θέμα δεν είναι γιατί ο κ. Κοσμίδης είπε όσα είπε – και που δεν είναι η πρώτη φορά που λέει – με ή χωρίς την άδεια του Πρωθυπουργού. Είναι δικαίωμα του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου να διατυπώνει τις απόψεις του – είτε είναι τροχιοδεικτικές βολές του Πρωθυπουργού είτε όχι. Σε κάθε περίπτωση έχουν το δικό τους ενδιαφέρον και θα μπορούσαν να γυζητηθούν. Το θέμα είναι πότε το ΠαΣοΚ, ως κόμμα, θα πει τις δικές του απόψεις σε ένα τόσο κρίσιμο θέμα. Ή ακόμη και αν έχει απόψεις. Εν ολίγοις, εκτός από τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου υπάρχει και ο γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής.

Παρ' ότι η συζήτηση για τη μορφή και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος γίνεται όλο και πιο έντονη το τελευταίο διάστημα – για ευνόπτους λόγους –, το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία, όχι μόνο απουσιάζει, αλλά κλείνει και τα μάτια. Σε κανένα κομματικό όργανο δεν έγινε καμία συζήτηση, καμία

ομάδα εργασίας δεν επεξεργάστηκε τίποτε, κανένα ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο δεν περιβάλλει τις αλλαγές που προτείνουν κάποια στελέχη και συγκεκριμένοι κυβερνητικοί παράγοντες. Προτάσεις και ιδέες, που δεν μπορεί παρά να έχουν ιδεολογική αφετηρία και συνεπώς να αποτυπώνουν τη φυσιογνωμία ενός σοσιαλιστικού,

προοδευτικού και δημοκρατικού Κινήματος, διατυπώνονται ως τεχνοκρατικές τομές με σχεδόν απολιτική φρασεολογία. Σαν να είναι το πολιτικό σύστημα ένα είδος επικειρήνης!

Ίσως δεν το έχουν αντιληφθεί στη Χαρ. Τρικούπη, αλλά εδώ και πολύ καιρό έχουν καταδικάσει τον εαυτό τους – και το κόμμα τους – σε ρόλο ουραγού του ΟΠΕΚ. Ουδείς ψόγος για τις πρωτοβουλίες αυτού του ομίλου – καλά κά-

νει και διοργανώνει δημόσιες συζητήσεις. Ωστόσο, η κυβέρνηση – ως πολιτικό όργανο – είναι αυτή που θα κληθεί να αποφασίσει, όταν αποφασίσει, για το πολιτικό σύστημα και τις λειτουργίες του. Και δεν είναι κυβέρνηση ΟΠΕΚ – είναι κυβέρνηση ΠαΣοΚ. Συνεπώς πρέπει να γνωρίζουμε τις θέσεις του κόμματος που τη στηρίζει. Και δεν τις γνωρίζουμε. Αν όσα ακούστηκαν δεν είναι του τύπου «σε κου-

βέντα να βρισκόμαστε» και αποκαλύπτουν την πρόθεση να διατυπωθεί αρμοδίως μια ειλικρινής πολιτική πρόταση, τότε είναι απορίας άξιο ποια είναι η συμβολή του Κινήματος σε αυτή την πρόταση. Αν και η απάντηση είναι αυτονόητη: καμία.

Κοντολογίς, για μία ακόμη φορά το ΠαΣοΚ ως κόμμα δεν παρακά-

μπτεται απλώς, ακυρώνεται εκ των πραγμάτων και εκ των προτέρων. Και το θέμα βεβαίως δεν είναι ο επικείμενος ανασχηματισμός. Αποτελεί απόλυτο προνόμιο του Πρωθυπουργού να διαμορφώσει όποια κυβέρνηση επιθυμεί και τα σκυλιά δεμένα. Δεν χρειάζεται να συζητήσει με κανέναν, για να αφαιρέσει καρέκλες από το οβάλ τραπέζι του Υπουργικού Συμβουλίου. Ο ίδιος

κρίνει, αποφασίζει και τελειώσαμε. Αν όμως μιλάμε για πολιτικές πρωτοβουλίες, όπου θα αναμορφώσουν βασικές θεσμικές λειτουργίες της πολιτικής δραστηριότητας, τότε έχει ιδιαίτερη σημασία ποιος ανοίγει αυτή τη συζήτηση. Και αυτός δεν είναι το ΠαΣοΚ. Οχι μόνο δεν είναι, αλλά ίσως δεν μπορεί καν να την παρακολουθήσει. Μέχρις αποδείξεως του αντιθέτου τουλάχιστον.

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΑΡΘΡΑ & ΣΧΟΛΙΑ

Μεταρρυθμίσεις, όψεις της εξουσίας και ταρακουνήματα

Πολλούς ταρακούνησαν οι διαπιστώσεις και οι προτάσεις που διατύπωσε ο εξ απορρήτων σύμβουλος του Πρωθυπουργού και γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης, για μείωση του αριθμού των υπουργών, για στράγγισμα των υφυπουργών, για ενδεχόμενη αξιοποίηση εξωκοινοβουλευτικών, για μείωση περιφερειών και περιφερειαρχών και για κλάδεμα των οργανισμών και «φορέων» του Δημοσίου. Βέβαια, προεκόντως ταρακούνησε όσους φοβήθηκαν μην και βρεθούν εκτός νυμφώνος, πράγμα που ισχύει και προκειμένου περί των προτάσεων για ολιγοεδρικές περιφέρειες και λίστα κ.ο.κ. – και εξ οσμώσεως θορύβησε το όλο περιβάλλον της εξουσίας.

Οχι εξαιρετικά κομψό, να γίνεται με αυτόν τον τρόπο η γενική δοκιμή θεσμικών μεταρρυθμίσεων κάποιας έκτασης (που μάλιστα χρειάζονται πεντέξι χρόνια για να απορροφηθούν). Ο κ. Κοσμίδης είναι κεντρικός παίκτης του συστήματος πλην μη εκλεγμένος (δεν ισχύει το ίδιο και για τους κκ. Χρυσοχοϊδη και Χριστοδουλάκη οι οποίοι παρευρίσκονταν στις σχετικές δηλώσεις Κοσμίδη). Αλλά είναι τόσο σημαντικό το να λειτουργήσει – κάπως – ο αγκυλωμένος κρατικός μηχανισμός, είναι τόσο καίριο να ανοίξει και να δείξει ότι ανοίγει το πολιτικό σύστημα, ώστε κάθε ταρακουνήμα είναι θετικό.

Το πόσο, φάνηκε άλλωστε από το δέος που κατέλαβε τους σκεπτόμενους και προτείνοντες ανθρώπους της εξουσίας, όταν από το ακροατήριο μνημονεύθηκε ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών. Της ίδιας κοινωνίας πολιτών που, πριν από δύο χρόνια, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός μιλούσε για τον αναντικατάστατο ρόλο της σε κάθε μεταρρύθμιση. Ποιος όμως εξουσιαστής δέχεται να προσέλθουν και άλλοι στον χώρο εξουσίας του;

ΤΟ ΒΗΜΑ

Α407 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2003

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Το δόλωμα και ο δυναμίτης

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΚΟΥΓΝΑΚΗ

«ΚΟΣΜΙΔΗΣ ή το δόλωμα» θα μπορούσε να ήταν ο τίτλος του μελοδράματος που παιχτηκε χθες και εξακολουθεί να παίζεται σήμερα. Αλλά, όπως αποδείχτηκε, αυτό δεν ήταν απλώς δόλωμα: ήταν ψάρεμα με δυναμίτη. Και αναπόφευκτα τα θραύσματα χτύπησαν πολλούς. Δεν είναι η πρώτη φορά που μέσα στη δεξαμενή του εκσυγχρονισμού προκαλείται τρικυμία. Θυμάμαι τι είχε συμβεί πριν από μερικούς μήνες, ίσως και χρόνια, σε μια άλλη εκσυγχρονιστική συνάντηση στην «Αθηνάϊδα» του Βοτανικού. Το πρόβλημα, βέβαια, δεν έγκειται στην ουσία των προτάσεων του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. **Σωκράτη Κοσμίδη**, οι οποίες παρουσιάστηκαν, έτσι και αλλιώς, ως προσωπικές και με τις οποίες, στο κάτω κάτω, δεν έχουμε λόγο να διαφωνούμε. Είναι το πώς λέγονται και το πότε, ιδιαίτερα όταν ο άνθρωπος που τις διατυπώνει είναι ένας τόσο στενός συνεργάτης του Πρωθυπουργού.

Οι αντιδράσεις ήταν ποικίλων βαθμών, εντάσεων και αποχρώσεων. Αν εξαιρέσουμε τον κ. **Γιάννο Παπαντωνίου**, ο οποίος μέσα στη γενικότερη κοσμοαντιληψή του «*βλέπω τα πράγματα με χαμόγελο*», συμφώνησε χαρούμενα και ανεπιφύλακτα, οι περισσότεροι του ΠΑΣοΚ εκφράστηκαν με σκεπτικισμό. Όπως ήταν αναμενόμενο, στο press room, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. **Χρήστος Πρωτόπαπας** πολιορκήθηκε από ερωτήσεις. Εδώσε απαντήσεις στη γενική «γραμμή» ότι ο κ. Κοσμίδης εκφράζει απολύτως προσωπικές απόψεις, τις οποίες μάλιστα έχει διατυπώσει από πολύ παλιά. Συγκρατώ όμως μια αποστροφή του υπουργού Τύπου που νομίζω ότι μέσα στις γενικότερες συνθήκες των ημερών αποκτά παροιμιώδεις διαστάσεις. Είπε (verbatim): «*Ο εκσυγχρονισμός έχει προχωρήσει πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Φαντάζομαι ότι το έχετε αντιληφθεί*». Βεβαίωτα και το έχουμε αντιληφθεί. Τουλάχιστον εμένα μου χτύπησε χθες βράδυ την πόρτα. Και πάλι τα πράγματα εξαρτώνται από το πότε και το πώς το λες. Ο υπουργός πάντως είναι βυθισμένος στον εκσυγχρονισμό.

Εδώ που τα λέμε, το πολιτικό μας σύστημα έχει μια τάση να φαιδροποιεί όρους, έννοιες, καταστάσεις, ακόμη και πολιτικές. Ο εκσυγχρονισμός, που ως

προς την ουσία του είμαστε αναμφισβήτητα υπέρ, έχει μα αγγίξει την καρικατούρα. Φαντάζομαι ότι το έχετε αντιληφθεί και ως μη σας έχει χτυπήσει την πόρτα.

Στα σοβαρότερα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, πέρα από τα διασκεδαστικά και τα reality (εννοώ τα reality της πολιτικής), η ανεργία παίρνει εκρηκτικές διαστάσεις. Εκτιμάται ότι, όταν τελειώσουν τα έργα του 2004 και εξαντληθούν (εφόσον πρώτα απορροφηθούν) τα κονδύλια από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η ανεργία μπορεί να διπλασιαστεί (από το 10% όπου κινείται σήμερα). Λένε ότι το κόστος εργασίας στην Ελλάδα είναι υψηλό. Πρέπει να παραδεχτούμε όμως ότι είναι το χαμηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστον στην ως χθες Ευρωπαϊκή Ένωση των «15». Αλλά το κόστος εργασίας δεν συναρτάται μόνο με τις αμοιβές, αλλά και με την παραγωγικότητα. Και για τη χαμηλή παραγωγικότητα υπεύθυνοι είναι βασικά οι... παραγωγοί και όχι οι εργαζόμενοι. Σημασία έχει ότι στον χώρο της εργασίας έρχονται τα πάνω-κάτω. Τα χειρότερα είναι μπροστά. Και ακόμη δεν έχουμε έρθει αντιμέτωποι ενώπιος ενωπίω με το Ασφαλιστικό.

Εαναγυρίζω στη διασκεδαστική πλευρά της ζωής (σκωτσέζικο ντους, κρύο - ζεστό). Παρακολουθώ με πολύ ενδιαφέρον την ιστορία στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων. Είναι αντάξια της πιο ευφάνταστης συγγραφικής πέννας. Αποδεικνύει ότι το βαθύ Βυζάντιο των χρονογράφων επιβιώνει. Η εκκλησιαστική ηγεσία σε όλο της το πατριαρχικό μεγαλείο προσφέρει πλούσιο υλικό γαργαλιστικών αφηγήσεων.

Αλλά το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι κάπως μακριά. Προτιμούμε λοιπόν τις γαργαλιστικές ιστορίες της πόλης μας που φαίνεται ότι θα τροφοδοτήσουν για πολλές ημέρες ακόμη, ίσως όλον τον επόμενο χρόνο, τις γεμάτες πλήη ημέρες μας.

Στην Κίνα πάντως κόβουν κεφάλια. Ως τώρα 120 κυβερνητικοί αξιωματούχοι έχουν τιμωρηθεί για τη συγκάλυψη της επιδημίας. Ας ελπίσουμε ότι η άτυπη πνευμονία θα αντιμετωπιστεί ή, αν και αυτό που γράφω είναι πολύ κυνικό, θα αποδειχθεί ενδημικό φαινόμενο. Αλλά με την παγκοσμιοποίηση μπορεί αν είναι κανείς σίγουρος;